

29 iulie 2019

Buletin Legislativ

Dreptul mediului

Sumar:

1. Modificări cu impact asupra valabilității autorizațiilor de mediu și asupra procedurii de aplicare a vizei anuale pentru aceste autorizații, ca urmare a emiterii Deciziei Curții Constituționale nr. 214/2019
2. Legea nr. 324/2019 având ca obiect o nouă procedură de aplicare a vizei anuale pentru autorizațiile de mediu - supusă controlului de neconstituționalitate

Modificări cu impact asupra valabilității autorizațiilor de mediu și asupra procedurii de aplicare a vizei anuale pentru aceste autorizații, ca urmare a emiterii Deciziei Curții Constituționale nr. 214/2019

Decizia Curții Constituționale nr. 214/2019 referitoare la admiterea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul protecției mediului și al regimului străinilor, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2018 în ansamblul său („Decizia nr. 214/2019”) a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 435 din 3 iunie 2019.

Prin intermediul acestei decizii au fost declarate neconstituționale dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul protecției mediului și al regimului străinilor („OUG nr. 75/2018”), precum și dispozițiile legii de punere în aplicare a OUG nr. 75/2018¹, în ansamblul lor.

¹ Legea de aprobare este disponibilă aici: http://www.cdep.ro/pls/proiecte/upl_pck2015.proiect?idp=17405.

Decizia a fost publicată în Monitorul Oficial la data de 3 iunie 2019, iar pentru o perioadă de 45 de zile de la publicarea sa, aplicarea prevederilor legislative declarate neconstituționale au fost suspendate, în temeiul art. 147 alin. (1) din Constituția României². La finalul acestei perioade, mai exact începând cu data de 18 iulie 2019, aceste prevederi au încetat să mai producă efecte juridice.

Curtea a constatat neconstituționalitatea dispozițiilor OUG nr. 75/2018 pentru **considerente de neconstituționalitate extrinsecă**³, care nu vizează aspectele de fond ale actului normativ criticat, ci modul de adoptare a acestuia prin:

- încălcarea art. 115 alin. (4) din Constituție, care impune obligativitatea Guvernului de a adopta ordonanțe de urgență numai în situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, având obligația de a motiva urgența în cuprinsul acestora;
- încălcarea art. 6 (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, potrivit căruia: „[...] *soluțiile pe care le cuprinde [n.r. actul normativ] trebuie să fie temeinic fundamentate [...]*”;
- încălcarea art. 14 din Legea nr. 24/2000, întrucât prin OUG nr. 75/2008 Guvernul a înțeles să reglementeze două domenii distincte, fără nicio legătură între ele și care vizează scopuri distincte (domeniul protecției mediului și regimul străinilor). Modificările aduse de OUG nr. 75/2018 în domeniul protecției mediului vizau dispoziții din (i) art. 16 al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului („**OUG nr. 195/2005**”); (ii) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice; (iii) Legea nr. 95/2016 privind înființarea Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate și pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007. Modificările privind regimul străinilor vizau art. 4 din Ordonanța Guvernului nr. 25/2014 privind încadrarea în muncă și detașarea străinilor pe teritoriul României și pentru modificarea și completarea unor acte normative privind regimul străinilor în România.

Ca urmare a încetării efectelor juridice ale OUG nr. 75/2018, toate actele normative menționate mai sus au revenit la forma anterioară modificării lor prin publicarea OUG

² Art. 147 din Constituție: „(1) Dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept. (4) Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor”.

³ Față de temeinicia motivelor de neconstituționalitate extrinsecă reținute, Curtea a constatat că nu mai este cazul să examineze și criticile de neconstituționalitate intrinsecă formulate de autorii obiecției de neconstituționalitate (legate de fondul reglementărilor criticate).

nr. 75/2018. În acest context, au intervenit următoarele modificări legislative semnificative:

1. Durata de valabilitate a autorizațiilor de mediu și autorizațiilor integrate de mediu (denumite colectiv „Autorizațiile”) și modificarea acestei durate

Prin modificarea adusă de OUG nr. 75/2018, a fost eliminat textul din art. 16 din OUG nr. 195/2005, care stabilea un termen de valabilitate a autorizației de mediu/autorizației integrate de mediu, la împlinirea căruia aceasta expira (5 ani, respectiv 10 ani). În acest context, Autorizațiile au dobândit o perioadă de valabilitate nedeterminată, condiționată de obținerea vizei anuale.

Ca urmare a încetării efectelor juridice ale OUG nr. 75/2018, art. 16 din OUG nr. 195/2005 a revenit la forma anterioară modificării sale de OUG nr. 75/2018, Autorizațiile urmând a fi supuse din nou următoarelor termene, cu excluderea condiției obținerii vizei anuale:

- perioadă de valabilitate de **5 ani** în cazul autorizațiilor de mediu;
- o perioadă de valabilitate de **10 ani** în cazul autorizațiilor integrate de mediu.

Totodată, a fost eliminat noul alin. (2⁴) al art. 16 din OUG nr. 195/2005, introdus de OUG nr. 75/2018, care prevedea posibilitatea modificării Autorizațiilor doar în măsura în care se solicita revizuirea acestora.

2. Procedura de aplicare a vizei anuale pentru Autorizații

Lipsirea de teme constituțional a dispozițiilor art. 16 din OUG nr. 196/2005 privind viza anuală are drept consecință și încetarea efectelor actelor subsecvente emise în temeiul acestui articol, anume Ordinul nr. 1171/2018 și Ordinul nr. 324/2019 care detaliază procedura de aplicare a vizei anuale asupra Autorizațiilor⁴.

Astfel, au devenit inaplicabile prevederile favorabile instituite de Ordinul nr. 324/2019 care reglementau:

- posibilitatea operatorilor economici ale căror Autorizații urmasă să expire în perioada 1 ianuarie - 31 august 2019 de a solicita viza anuală începând cu anul 2020;
- posibilitatea operatorilor economici ale căror Autorizații urmează să expire în perioada 1 septembrie - 31 decembrie 2019 de a solicita viza anuală începând cu anul 2019.

⁴ Ordinul nr. 1171/2018 privind aprobarea Procedurii pentru aplicarea vizei anuale a autorizației de mediu și autorizației integrate de mediu („Ordinul nr. 1171/2018”) și Ordinul nr. 324/2019 pentru modificarea și completarea anexei la Ordinul viceprim-ministrului, ministrul mediului, nr. 1171/2018 privind aprobarea Procedurii pentru aplicarea vizei anuale a autorizației de mediu și autorizației integrate de mediu („Ordinul nr. 324/2019”). Aceste ordine au fost emise în aplicarea art. 16 din OUG nr. 195/2005 (în forma modificată de OUG nr. 75/2018) care reglementa obligativitatea vizei anuale.

În acest context legislativ, în lipsa emiterii unei legi care să reglementeze prevederile privind avizarea anuală, declarate neconstituționale de Curtea Constituțională, precum și a unor instrucțiuni clare din partea autorităților de mediu, operatorii economici ale căror autorizații au expirat sau urmează să expire în scurt timp sunt puși în dificultate, poate fi recomandabilă demararea unei proceduri de reautorizare pentru a evita eventuale sancțiuni pe motivul lipsei autorizației de mediu/ integrate de mediu.

Legea nr. 324/2019 privind modificarea și completarea art. 16 din OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului („Legea nr. 324/2019”)

În scopul de a contracara efectele Deciziei nr. 214/2019, la data de 12.06.2019 a fost înregistrat la Senat pentru dezbateră un proiect de lege⁵, aprobat de ambele Camere la data de 3.07.2019 drept Legea nr. 324/2019 în forma accesibilă aici: http://www.cdep.ro/pls/proiecte/docs/2019/pr316_19.pdf.

Această lege reglementează, printre altele:

- eliminarea duratei de valabilitate a Autorizațiilor (de 5, respectiv 10 ani);
- obligația de aplicare a vizei anuale pentru Autorizații și circumstanțele în care poate fi solicitată de titularul Autorizației emiterea unei noi Autorizații. În acest sens, se precizează faptul că:
 - a) Autorizațiile își păstrează valabilitatea pe toată perioada în care beneficiarii lor obțin viza anuală;
 - b) obținerea vizei este obligatorie pentru Autorizațiile emise ulterior intrării în vigoare a prezentei legi;
 - c) obținerea vizei este obligatorie pentru Autorizațiile care sunt emise la data intrării în vigoare a prezentei legi. În privința acestora din urmă se specifică faptul că: (i) valabilitatea se poate modifica la cererea titularilor, în sensul menținerii valabilității acestor acte de reglementare pe toată perioada în care titularul obține viza anuală; (ii) dacă titularii vor solicita o astfel de modificare a valabilității Autorizațiilor, aceștia nu vor solicita și nu vor parcurge procedura de obținere a unei noi autorizații;

⁵ https://senat.ro/legis/lista.aspx?nr_cls=L324&an_cls=2019 (site Senat);
http://www.cdep.ro/pls/proiecte/upl_pck2015.proiect?nr=316&an=2019 (site Camera Deputaților).

- d) în cazul în care titularul nu solicită modificarea valabilității Autorizației așa cum se prevede mai sus, el este obligat ca, înainte cu cel puțin 6 luni de la expirarea valabilității actului de reglementare, să solicite emiterea unei noi autorizații în termenele prevăzute de legislația în vigoare, chiar dacă pe parcursul termenului de valabilitate a obținut viza anuală.

La data de 8 iulie 2019 a fost depusă o sesizare în legătură cu aspecte de pretinsă neconstituționalitate privind fondul acestei legi, pe următoarele considerente principale⁶:

1. Încălcarea principiului neretroactivității legii și a principiului securității juridice

Deși din interpretarea *per a contrario* a dispozițiilor de mai sus (i.e. lit. c) i) rezultă că Autorizațiile emise până la data intrării în vigoare a Legii nr. 324/2019 își păstrează valabilitatea pentru perioada stabilită în baza vechii reglementări, prin impunerea obligației obținerii vizei anuale, Legea nr. 324/2019 impune de facto un nou termen de valabilitate, de un an, lipsa acesteia având ca efect pierderea valabilității autorizației.

Totodată, Legea nr. 324/2019 nu cuprinde dispoziții tranzitorii care să reglementeze situația operatorilor aflați în procedură de reautorizare la momentul intrării în vigoare a prezentei legi, fiind neclar dacă pentru aceștia se vor aplica dispozițiile legii vechi, care limitează perioada de valabilitate a autorizației de mediu la 5 ani și pe cea a autorizației integrate de mediu la 10 ani sau dispozițiile Legii nr. 324/2019, prin care se elimină cuantificarea în timp a valabilității.

2. Încălcarea principiului egalității în fața legii

Legea nr. 324/2019 instituie un tratament juridic diferit între operatori, discriminatoriu, în funcție de momentul autorizării (înainte/după intrarea în vigoare a acestei legi).

Astfel, în baza dispozițiilor prezentate la lit. d) de mai sus:

- operatorii care au obținut Autorizațiile în temeiul legii vechi și care nu au formulat cerere de modificare a valabilității acestora sunt obligați ca, înainte cu cel puțin 6 luni de la expirarea valabilității actului de reglementare, să solicite emiterea unei noi autorizații, în condițiile Ordinului nr. 1798/2007 și Ordinului nr. 818/2003⁷ chiar dacă au obținut viza anuală,

⁶ A se vedea sursa din nota de subsol 5.

⁷ Ordinul ministrului mediului nr. 1798/2007 pentru aprobarea Procedurii de emitere a autorizației de mediu, respectiv Ordinul ministrului mediului nr. 818/2003 pentru aprobarea Procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu chiar dacă au obținut viza anuală.

- în vreme ce, pentru operatorii care se autorizează ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 324/2019 este suficientă obținerea vizei anuale pentru prelungirea succesivă a valabilității autorizației.

Sesizarea anterior menționată va fi dezbătută de Curtea Constituțională la data de 18 septembrie 2019⁸. În măsura în care, în urma controlului de constituționalitate, Curtea Constituțională va constata neconformitatea cu dispozițiile Constituției, actul normativ nu va putea fi promulgat.

roxana.pana@tuca.ro

⁸ <http://www.cdep.ro/proiecte/2019/300/10/6/316sesiz.pdf>.

Editori

Aspectele de **dreptul mediului** și reglementările în domeniul obținerii avizelor, acordurilor, permiselor de mediu reprezintă două domenii-nișă ale legislației românești și europene, în care avocații Țuca Zbârcea & Asociații au dobândit o bogată experiență, prin gestionarea unora din cele mai complexe proiecte derulate până în prezent în România în sectorul minier, al energiei, petrolului și gazelor naturale, precum și în industria siderurgică. Echipa firmei oferă asistență juridică în legătură cu toate etapele procedurale de urmat pe lângă autoritățile competente (primării, autorități locale de mediu, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor etc.) privind proceduri complexe precum IPPC, BAT, proceduri de evaluare a impactului de mediu, emiterea de certificate de urbanism, dezbateri publice și organizații de mediu, proceduri de mediu transfrontaliere etc. De asemenea, serviciile noastre includ asistență juridică privind toate problemele de mediu adiacente unor proiecte de fuziuni și achiziții, parteneriate, contracte de exploatare pe termen lung etc., redactarea și negocierea acordurilor de mediu pentru repartizarea răspunderilor de mediu trecute și viitoare.

Ciprian Dragomir
Partner
+4 021 204 88 98
ciprian.dragomir@tuca.ro

Bogdan Halcu
Managing Associate
+4 021 204 88 90
bogdan.halcu@tuca.ro

TUCA ZBARCEA ASOCIATII

Șos. Nicolae Titulescu nr. 4-8
America House, Aripa de Vest, et. 8
Sector 1, 011141, București, România
T + 4 021 204 88 90
F + 4 021 204 88 99
E office@tuca.ro
www.tuca.ro

Acest material informativ are numai un caracter orientativ. Scopul său nu este de a oferi consultanță juridică cu caracter definitiv, care se va solicita conform fiecărei probleme legale în parte. Pentru detalii și clarificări privind oricare dintre subiectele tratate în Buletinul Legislativ, vă rugăm să contactați avocații sus-menționați.